

บาดแผลไฟไหม้ น้ำร้อนลวก

(Burns)

เป็นอุบัติเหตุที่พบบ่อยทั้งในเด็กและผู้ใหญ่ ถ้าเป็นเพียงเล็กน้อย จะมีอาการปวดแสบปวดร้อนพองหน และค่อยๆ หายไปได้เอง ถ้าเป็นมาก มักมีภาวะแทรกซ้อน ทำให้ทุพพลภาพหรือตายได้

สาเหตุ

มักเกิดจากความร้อนประมาณเส้นเลือด

รู้เท่าไม่ถึงการณ์ อุบัติเหตุที่พบได้บ่อย ได้แก่ ...

1. ความร้อน เช่น น้ำร้อน, น้ำมัน, ไฟ, วัตถุที่ร้อน
2. ไฟฟ้าช็อต
3. สารเคมี เช่น กรด, ด่าง
4. รังสี เช่น แสงแดด, ระเบิด

อาการ

ขึ้นกับขนาด ความลึก และตำแหน่ง

1. **ขนาด** คือ บริเวณพื้นที่ของบาดแผล ถ้ากว้างจะมีอันตรายมากกว่าแผลที่เล็กน้อย อาจทำให้ร่างกายเสียน้ำและเกลือแร่ ทำให้ช็อคและติดเชื้อได้

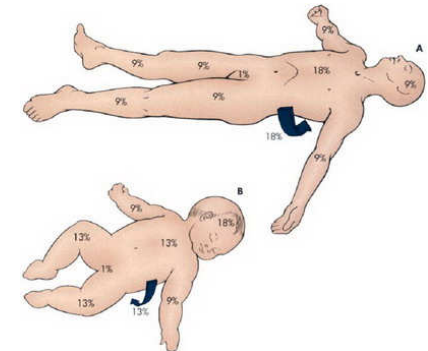
2. **ความลึก** ผิวหนังมีความลึก 2 ชั้น ได้แก่ หนังกำพร้า และหนังแท้ การแบ่งเราแบ่งเป็น 3 ระดับ

ระดับที่ 1 บาดแผลถูกทำลายที่ผิวหนังกำพร้าชั้นนอกเท่านั้น โอกาสจะหายสนิทและไม่มีแผลเป็น ผิวหนังจะแดง บวมเล็กน้อย ปวดแสบปวดร้อน มักเกิดจากถูกแดดเผา, การถูกน้ำร้อนหรือวัตถุร้อนเพียงเฉียดๆ

ระดับที่ 2 มีการทำลายหนังกำพร้าทั้งชั้นในและชั้นนอก และหนังแท้ส่วนตื้นๆ แต่มีเซลล์ที่เจริญทดแทนได้ แผลจะไม่เกิดแผลเป็น ผิวหนังจะแดงและพุเป็นตุ่มน้ำ ผิวหนังอาจหลุดลอกเห็นเนื้อแดงๆ มีน้ำเหลืองซึม มักเกิดจากของเหลวลวก หรือเปลวไฟ

ระดับที่ 3 มีการทำลายของหนังกำพร้าและหนังแท้ รวมทั้งต่อมเหงื่อ ขุมขน และเซลล์ประสาท ถือเป็นบาดแผลร้ายแรง หายยาก และเป็นแผลเป็น ผิวหนังจะหลุดลอกเห็นเนื้อแดงสลับขาว หรือเนื้อไหม้เกรียม ผู้ป่วยมักไม่รู้รู้สึกเจ็บ

3. **ตำแหน่ง** ถ้าเป็นที่ใบหน้าจะเป็นแผลเป็นและเสียโฉมได้มาก ที่มือและตามข้อพับจะมีแผลเป็นตึงรั้ง ทำให้เหยียดออกไม่ได้

การปฐมพยาบาล

ก. บาดแผลระดับที่ 1

1. ใช้น้ำเย็นหรือน้ำแข็งประคบประมาณ 20 นาที ช่วยลดอาการปวดแสบปวดร้อน และลดการถูกทำลาย
2. ปิดแผลด้วยผ้าสะอาด ถ้าบาดแผลมีตุ่มใส ให้มาพบแพทย์

ข. บาดแผลระดับที่ 2

1. ใช้น้ำเย็นประคบเช่นเดียวกัน
2. ถ้าแผลกว้างประมาณ 10 – 15 ซม. ควรเปลี่ยนเสื้อผ้าออก และใช้ผ้าสะอาดคลุมถอดเครื่องประดับ และยกบาดแผลให้สูงกว่าระดับหัวใจ
3. ถ้าผู้ป่วยหิวน้ำ ให้ดื่มชาผสมเกลือเล็กน้อย
4. ให้ยาระงับปวด เช่น พาราเซตามอล

ค. บาดแผลระดับที่ 3

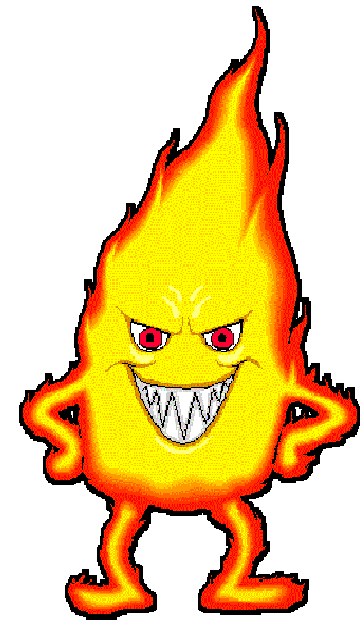
ปฏิบัติเช่นเดียวกัน และควรรับนำผู้ป่วยส่ง โรงพยาบาลโดยเร็วที่สุด

ข้อแนะนำ

1. การปฐมพยาบาลควรใช้น้ำเย็นหรือน้ำแข็งประคบ อย่าใช้ยาตีพื้น น้ำปลา หรือยาหม่องทา
2. บาดแผลในเด็กเล็กและคนชราแม้จะเล็กน้อย อาจมีอันตรายมากกว่าคนหนุ่มสาวได้
3. บาดแผลที่ข้อพับ อาจทำให้เกิดการติ่งรัง ควรใช้ฝีกตาม และหมั่นออกกำลังกาย กางและเหยียดข้อ
4. ภาวะแทรกซ้อนที่พบ ได้แก่ ภาวะขาดน้ำ และการติดเชื้อ ควรรักษาความสะอาดบาดแผลและร่างกาย
5. ผู้ป่วยควรรับประทานอาหารพวกโปรตีน เช่น เนื้อ นม ไข่ ให้มากๆ
6. ควรหาทางป้องกันการเกิดไฟไหม้ น้ำร้อนลวก เช่น อย่าวางของ วัตถุที่ร้อนใกล้มือเด็ก อย่าวางบุหรี ตะเกียง ใกล้ผ้าห่ม หรือมุ้ง และสิ่งๆที่ติดไฟได้ง่าย

บาดเจ็บ ไฟไหม้

เรียบเรียงโดย ... หอผู้ป่วยศัลยกรรมหญิง
จัดพิมพ์โดย ... กลุ่มงานสุขศึกษา
โรงพยาบาลสวรรค์ประชารักษ์ จ.นครสวรรค์
โทร. 056 – 219888 ต่อ 5200, 9801